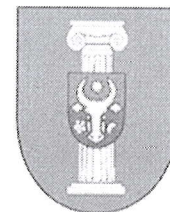

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 343/16

mun. Chișinău

28.10.2021

Ciubotaru Cristina, inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea respectarea regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința dlui Rebeja Radu, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016)*, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 13.01.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorului de integritate, Ciubotaru Cristina, i-a fost distribuită electronic aleatoriu prin intermediul sistemului informațional e-Integritate sesizarea nr. 04-15/913 din 28.12.2020 care a stat la baza formării dosarului de control nr. 20210316002 în privința dlui Rebeja Radu, [REDACTED], domiciliat în mun. [REDACTED].

Potrivit sesizării, dl Rebeja Radu a încălcat regimului juridic al incompatibilităților generat de exercitarea simultană a mandatului de deputat în cadrul Parlamentului Republicii Moldova și a funcției de președinte în cadrul A. O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja”.

Verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, inspectorul nu a identificat circumstanțe care ar împiedica examinarea celor sesizate în ordinea procedurii prevăzute de *Legea nr. 132/2016* ținând cont de prevederile *Codului Administrativ*.

În cadrul verificării prealabile, s-a stabilit că cele invocate în sesizare sînt întemeiate fiind susținute de datele din declarațiile de avere și interese personale depuse de către dl Rebeja Radu în calitate de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

În temeiul *alin. (1), art. 31 și alin. (1)-(2), art. 37 din Legea nr. 132/2016*, la data de 26.01.2021 prin *procesul-verbal nr. 33/16* a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința dlui Rebeja Radu.

Prin scrisoarea nr. 04-16/291 din 27.01.2021, care conform avizului de recepție nr. DS8000989172AS a fost recepționată la 29.01.2021, dl Rebeja Radu a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

La data de 17.02.2021, dl Rebeja Radu fiind reprezentat de avocatul Tabarcea Alexandr în baza mandatului nr. 1408071 din 17.02.2021, a beneficiat de drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* și a făcut cunoștință cu materialele dosarului.

Inspectorul de integritate reține că regimul juridic al incompatibilităților se aplică categoriilor de subiecți ai declarării specificați la *art. 3 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și*

intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016. Conform lit. a), alin. (1) al art. 3 din Legea nr. 133/2016 și Anexei la Legea nr. 199/2010, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale, sînt deputații în Parlamentul Republicii Moldova.

Potrivit art. 16 din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Conform art. 70 din Constituția RM: „calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice. Alte incompatibilități se stabilesc prin lege organică”, iar în condițiile lit. d), art. 3 din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, **mandatul deputatului este incompatibil cu exercitarea oricărei alte funcții remunerate, inclusiv a funcției acordate de un stat străin sau organizație internațională, cu excepția activității didactice și științifice desfășurate în afara programului stabilit de Regulamentul Parlamentului.**

Așadar, legea instituie un termen de prescripție pentru eliminarea situației de incompatibilitate în sensul art. 5, alin. (1) din Legea nr. 39/1994 potrivit căruia, deputatul care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 3 va demisiona, în termen de 30 de zile de la data validării mandatului, din funcția incompatibilă cu mandatul de deputat. Dacă deputatul care se află în unul dintre cazurile de incompatibilitate nu a respectat condițiile menționate la alin. (1), mandatul lui încetează de drept la expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

În caz contrar, Constituția prevede expres la art. 69 alin. (2) că, în caz de incompatibilitate calitatea de deputat încetează, iar Curtea Constituțională s-a expus în Hotărîrea nr. 21 din 24 iunie 2015 (dosar nr. 1b/2015), precum că: [... norma legală, potrivit căreia deputatul este suspendat din funcția incompatibilă cu mandatul dacă nu îndeplinește acțiunile necesare în vederea înlăturării incompatibilității, contravine prevederilor constituționale ale art. 69 alin. (2), care stabilesc expres că efectul unei asemenea situații este încetarea calității de deputat, și nu viceversa...]. Prin aceeași hotărîre Curtea reține că [...în sensul articolelor 69 alin. (2) și 70 alin. (1) și (2) din Constituție: - Până la expirarea termenului prevăzut de lege pentru încetarea situației de incompatibilitate, deputatul va opta între mandatul de deputat și funcția care generează incompatibilitatea, demisionând din una dintre funcții...].

Respectiv, în scopul stabilirii perioadei de verificare și a statutului subiectului, au fost accesate date care atestă deținerea calității de subiect al declarării, precum și a deținerii/exercitării unei funcții/calități care generează starea de incompatibilitate.

În temeiul Hotărîrii Curții Constituționale din 09.03.2019 privind confirmarea rezultatelor alegerilor pentru Parlamentul Republicii Moldova din 24 februarie 2019, dl Rebeja Radu a fost confirmat ca candidat supleant la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Astfel, în temeiul Hotărîrii Curții Constituționale din 19 decembrie 2019 privind validarea unui mandat de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, dl Rebeja Radu a exercitat mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din 19.12.2019. La 23 iulie 2021, acesta și-a încetat mandatul de deputat, în temeiul Hotărîrii Curții Constituționale nr. 20 din 23 iulie 2021 privind confirmarea rezultatelor alegerilor pentru Parlamentul Republicii Moldova din 11 iulie 2021. Or, reieșind din prevederile alin. (6), art. 2 din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament (în continuare - Legea nr. 39/1994), calitatea de deputat încetează la data întrunirii legale a Parlamentului nou ales.

Potrivit informației generate de sistemul informațional *E-integritate* și a registrului informațional de stat al Serviciului Fiscal de Stat, a răspunsului ASP, precum și a Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” s-a stabilit că dl Rebeja Radu este înregistrat în calitate de Președinte al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”.

Ținând cont de faptul că în perioada 19.12.2019-26.01.2021 (data inițierii controlului), dl Rebeja Radu a exercitat mandatul de deputat, iar începutul curgerii termenului de soluționare a situației de incompatibilitate generate de mandatul de deputat, a început a curge din 19.12.2019 (validarea mandatului de deputat), iar examinarea incompatibilității a fost tratată prin prisma

reglementărilor cu privire la incompatibilitățile instituite pentru funcția de demnitate publică (deputat).

Or, potrivit *art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3)-(5) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016*, precum și în temeiul *art. 22, art. 85 și art. 87 din Codul Administrativ*, inspectorul de integritate este competent să investigheze și să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care fac obiectul procedurii fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, consultă datele Registrelor informaționale de stat, precum și solicită autorităților competente informații și documente necesare desfășurării controlului.

Conform informației furnizate de către *Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului RM* înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 3938 din 05.05.2021 din partea dlui Rebeja Radu în perioada exercitării mandatului de deputat, nu a parvenit nici o declarație în ordinea *art. 6 din Legea nr. 39/1994*, în decursul a 30 de zile de la validarea mandatului deputatul trebuie să declare Biroului permanent orice activitate extraparlamentară pe care va continua să o desfășoare, ori schimbările survenite în activitatea deputatului în timpul exercitării mandatului se aduc la cunoștință biroului permanent în cel mult 10 zile de la data apariției lor.

Potrivit răspunsului Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” nr. 1142 din 17.02.2021, s-a stabilit că dl Rebeja Radu a fost înregistrat în calitate de Președinte al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, IDNO [REDACTAT] prin Decizia Ministerului Justiției nr. 201 din 20.06.2017- până în prezent, în temeiul procesului-verbal al ședinței Adunării de Constituire a Asociației Obștești Academia de Fotbal Radu Rebeja- LIMPS din 14.06.2017.

Conform *pct. 4.14 din Statutul Asociației Obștești Academia de Fotbal Radu Rebeja- LIMPS* înregistrat de către Ministerul Justiției la data de 20.06.2017: „*Președintele Consiliului fiind ales din membrii Consiliului de Administrare convoacă și prezidează ședințele Consiliului*”.

Reieșind din *pct. 4.18 al Statutului*: „*Președintele Asociației este ales de Adunarea Generală pe un termen de 10 ani, este concomitent și Președintele Consiliului de Administrare, gestionează nemijlocit Asociația în perioada dintre ședințele Consiliului de Administrare și are următoarea competență*:

- adoptă decizii pe orice problemă ce ține de activitatea Asociației și care nu este de competența exclusivă a altor organe;
- reprezintă Asociația în instanțele judiciare, în relațiile cu autoritățile publice și alte persoane fizice și juridice;
- administrează operativ mijloacele Asociației, încheie tranzacții și semnează contracte, eliberează procure, deschide conturi bancare, semnează alte documente financiare;
- organizează și dirijează activitatea curentă a Asociației, a subdiviziunilor ei și asigură îndeplinirea deciziilor, adoptate de către Consiliul de Administrare;
- face propuneri pentru angajarea și concedierea personalului;
- este responsabil pentru ținerea lucrărilor de secretariat;
- asigură ducerea evidenței contabile și statistice conform ordinii stabilite de lege;
- poartă răspundere personală de activitatea Asociației și este responsabil de valorile imobile și circulante ale ei;
- vine cu propuneri privind modul în care pot fi repartizate donațiile colectate și participă la distribuirea ajutorului umanitar și de altă natură;
- oferă autorităților publice împuternicite informația necesară și prezintă rapoartele stabilite de lege către acestea;
- emite ordine, indicații, instrucțiuni;
- decide asupra formelor și metodelor de lucru, asigură integritatea și folosirea rațională a patrimoniului Asociației.

Așadar, inspectorul de integritate a solicitat Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” prezentarea actelor/documentelor privind soluționarea stării de incompatibilitate.

Conform răspunsului Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” înregistrat cu nr. 9508 din 06.10.2021, „*Administrația Acadmiei de Fotbal Radu Rebeja, în legătură cu solicitarea informației suplimentare, vă comunică următoarele:conform Legii despre statutul*

deputatului în Parlament nr. 39/1994, art. 3, „mandatul de deputat este incompatibil cu”, considerăm că dl Rebeja Radu nu a generat nici o situație de incompatibilitate pe perioada exercitării mandatului de deputat în cadrul Parlamentului Republicii Moldova, subsecvent nu existau premise legale pentru incompatibilitate care urma să fie declarată de dl Rebeja Radu sau soluționată. Atașăm documentul confirmativ prin care i-au fost delegate atribuțiile de conducător al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” dlui [REDACTAT] la data de 21.09.2020.”

Suplimentar, la răspuns a fost anexat Ordinul nr. 20/09 din 20.09.2019 cu privire la delegarea responsabilităților dlui [REDACTAT], drept temei fiind obținerea funcției de deputat în Parlamentul RM de către Rebeja Radu.

Având în vedere neclaritățile cu privire la ce dată totuși au fost delegate responsabilitățile dlui [REDACTAT], inspectorul de integritate suplimentar a solicitat Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” concretizare/confirmare când dlui [REDACTAT] i-au fost delegate atribuțiile de conducător al AO „Academia de fotbal Radu Rebeja-LIMPS” la data de 21.09.2020 conform conținutului răspunsului sau la data de 21.09.2019, așa cum este indicat în documentul confirmativ anexat și transmis Autorității în urma interpelării nr. 04-16/5632 din 01.10.2021.

Drept urmare, conform răspunsului Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” înregistrat cu nr. 10042 din 21.10.2021, „în numele președintelui Rebeja Radu, drept răspuns, a confirmat că dlui [REDACTAT] i-au fost delegate atribuțiile de conducător al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” la data de 21.09.2019, așa cum a fost indicat în documentul confirmativ transmis anterior Autorității” (anexat la răspuns extras de evidență administrativă din ordinul nr. 20/09 din 20.09.2019).

Potrivit răspunsului Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” nr. 1142 din 17.02.2021, dl Rebeja Radu nu a îndeplinit careva atribuții ale organului de conducere a Asociației, decît prin semnarea corespondenței oficiale către Federația Moldovenească de Fotbal.

Însă, potrivit răspunsului B.C. „MOLDINCONBANK” S.A. nr. 3495 din 21.04.2021 s-a stabilit că, în perioada exercitării mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, la data de 03.09.2020 și la 10.12.2020, dl Rebeja Radu și-a exercitat atribuțiile de Președinte (administrator) al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, deținând calitatea de președinte al Asociației, în conformitate cu împuternicirile conferite prin Statutul Asociației: prin dreptul de administrează operativ mijloacele Asociației, încheie tranzacții și semnează contracte, eliberează procure, deschide conturi bancare, semnează alte documente financiare, după cum urmează:

- La data de 03.09.2020, a semnat contractul nr. 243 privind deschiderea și administrarea contului curent pentru persoane juridice;
- La data de 03.09.2020, a semnat contractul nr. 306 de prestare a serviciilor de plăți electronice prin intermediul sistemului MICB Web-Business;
- La data de 10.12.2020, a semnat procura de împuternicire a dlui [REDACTAT] de a reprezenta interesele Asociației, inclusiv dreptul de a depune bani în contul Asociației din cadrul Băncii BC Moldinconbank SA, de a semna și ridica documente în numele Asociației în cadrul Băncii BC Moldinconbank SA.

Potrivit răspunsului Serviciului Fiscal de Stat nr. 2587 din 23.03.2021 s-a stabilit că, în perioada exercitării mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, la data de 22.01.2020, dl Rebeja Radu și-a exercitat atribuțiile de Președinte (administrator) al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, deținând calitatea de președinte al Asociației, în conformitate cu împuternicirile conferite prin Statutul Asociației, și anume:

- La data de 22.01.2020, a semnat Acordul adițional nr. [REDACTAT] la contractul nr. [REDACTAT] de conectare la serviciile fiscale electronice;
- La data de 22.01.2020, a semnat cererea [REDACTAT] de acordare a accesului la serviciile fiscale electronice.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

În conformitate cu *alin. (3), art. 37 al Legii nr. 132/2016*, la 04.08.2021 prin scrisoarea nr. 04-16/4233, dlui Rebeja Radu i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere. Inspectorul de integritate menționează că această scrisoare nu a fost recepționată de subiectul controlului (returnată ANI) motiv

pentru care la data de 06.09.2021 i-a fost expediată repetat invitația, aviz de recepție DS8003382453AS.

La 23.09.2021, dl Rebeja Radu a expediat răspunsul înregistrat cu nr. 9000.

Așadar, inspectorul menționează că a ținut cont de explicațiile relevante cazului și formulate de dl Rebeja Radu în punctul său de vedere care a menționat că: „*prin prezenta, Rebeja Radu, IDNP [REDACTAT], vă comunic că am fost numit în 2017 în calitate de Administrator al Asociației Obștești Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS ([REDACTAT]), prin intermediul I.P. Agenția Servicii Publice/Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, însă toate responsabilitățile mele în calitate de administrator le-am transmis la data de 21.09.2020 altui angajat – [REDACTAT] [REDACTAT]. În tot acest timp, am semnat în calitate de Președinte doar scrisorile de ieșire din cadrul Asociației către Federația Moldovenească de Fotbal.*

Luînd în vedere faptul că în perioada menționată nu am avut nicio activitate de muncă în cadrul Asociației, adică nu am avut niciodată un contract de muncă, nu am beneficiat nici de remunerare sub forma plății salariale, ceea ce poate fi confirmat prin faptul că astfel de informație nu se regăsește în raportările la Serviciul Fiscal de Stat și alte instituții competente.

Tot aici, menționez că de la deschiderea Asociației și de la înregistrarea mea în funcție, Asociația nu a beneficiat de careva colaborări, activități sau susțineri cu și din partea organizațiilor internaționale și de stat”.

Aprecierea inspectorului de integritate

Analizând probele acumulate în cadrul controlului, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, ori din materialele disponibile la dosar s-a stabilit că dl Rebeja Radu nu și-a soluționat starea de incompatibilitate în condițiile *art. 5 alin. (1) din Legea nr. 39/1994*, deoarece în perioada cât a exercitat mandatul de deputat în Parlamentul RM, acesta a exercitat simultan o funcție remunerată prin faptul îndeplinirii atribuțiilor funcției de Președinte al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, din considerente ce urmează.

Inspectorul de integritate observă că, reieșind din răspunsul Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”, la prima vedere, într-adevăr pe perioada exercitării mandatului de deputat în Parlamentul RM, dl Rebeja Radu nu a încasat venituri sub formă de salariu pentru funcția de Președinte al Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS.”

La fel, în punctul său de vedere subiectul justifică nesoluționarea incompatibilității prin faptul că situațiile sale nu cad sub incidența reglementărilor în acest sens, deoarece funcția exercitată în paralel nu ar fi fost retribuită.

Însă, inspectorul se află în imposibilitate de a reține cele invocate, ori elementul lipsei de remunerație sub formă de salariu nu este relevant speței, atât timp cât este cert faptul că funcția de natura sa poate fi retribuită, iar această funcție este alta decât activitatea didactică ori științifică.

Atunci când legea este neclară în litera ei, atunci și numai atunci trebuie raportat la spiritul care a născut legea, la sensul dorit de legiuitor. Căutarea spiritului legii este definită ca fiind căutarea sensului dorit de legiuitor, adică a afla ceea ce a vrut să reglementeze legiuitorul prin emiterea actului normativ în discuție (supus interpretării). În spiritul ei, legea este aceeași pentru toți, iar spiritul unei legi (adică ceea ce se vrea reglementat) este avut în vedere de legiuitor încă înainte de conceperea și emiterea actului normativ. În cazul în care unele prevederi nu sunt clare în litera legii, în cuvântul legii, și care fac ca legea să nu mai poată fi interpretată și aplicată, în toate cazurile, cu sensul dorit de legiuitor, numai atunci trebuie căutat spiritul acesteia, care trebuie înțeles ca esența acesteia, cu intenția avută de legiuitor în aplicarea sa. De aici izvorăște și raportul dintre litera și spiritul legii. Înformează că, pentru ca legea să fie aplicată atât în litera, cât și în spiritul ei, aceasta trebuie formulată prin folosirea unor noțiuni, termeni și expresii al căror sens și conținut să fie clar și precis cunoscut de către cei care sunt obligați să o respecte.

Așadar, la stabilirea existenței sau lipsei stării de incompatibilitate, inspectorul urmează să identifice dacă subiectul controlului mai exercită o altă funcție care generează o situație de incompatibilitate funcției de deputat și dacă, această funcție este pasibilă de o remunerare conform legii, precum și dacă această funcție a fost/este exercitată efectiv de către subiectul controlului.

Conform *Hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 24.06.2015*, semnificația noțiunii de incompatibilitate consta în interdicția prevăzută de lege de a cumula două funcții, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale și morale a acesteia. Simpla deținere simultană a mai multor funcții/mandate/calități este o condiție atât esențială, cât și suficientă, pentru constatarea existenței stării de incompatibilitate.

Scopul interzicerii incompatibilităților în cumularea anumitor funcții publice este creat de legiuitor pentru a evita unele abuzuri în exercitarea funcției sau a mandatului, evitarea utilizării statului pentru favorizarea unor entități unde persoana mai exercită o funcție. La fel, incompatibilitatea nu constituie doar o măsură de protecție a funcției și de asigurare a obiectivității în exercitarea acesteia, dar și de împiedicare de cumulare a unor funcții de demnitate cu alte activități sub orice formă.

Prin urmare, odată ce persoana supusă controlului s-a aflat în exercițiul unei funcții și ulterior a optat pentru o altă funcție asupra căruia se extinde regimul juridic al incompatibilităților, intervine situația de incompatibilitate, care apare din momentul intrării în exercițiul celeilalte funcții și care, urmează să înceteze până la expirarea termenului prevăzut de lege.

După cum s-a menționat anterior, conform *art. 70 din Constituția RM*, reține că: **„calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice. Alte incompatibilități se stabilesc prin lege organică”**, iar *lit. d), art. 3 din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament*, prevede că: **mandatul deputatului este incompatibil cu exercitarea oricărei alte funcții remunerate, inclusiv a funcției acordate de un stat străin sau organizație internațională, cu excepția activității didactice și științifice desfășurate în afara programului stabilit de Regulamentul Parlamentului.**

Iar potrivit *Opinii Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului RM nr. 96 din 17.03.2014*, „funcție retribuită” și „funcție remunerată”, sunt noțiuni care au același sens, având în vedere faptul că cuvintele retribuită sau remunerată sunt sinonime.

La fel, activitățile care pot fi desfășurate în Republica Moldova sânt unificate în Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2), iar toate funcțiile care urmează a fi retribuite/remunerate se regăsesc în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM). Conform *pct. 2 al Ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03.03.2014* prin care a fost aprobat (CORM) se menționează că, prezentul Clasificator se va aplica în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatoriu pentru toate autoritățile administrației publice centrale și locale, unități bugetare, întreprinderi, organizații și instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, organizații patronale, sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane juridice și fizice care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere indicarea ocupației.

Respectiv, reieșind din *Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2 și în colaborarea cu statutul Asociației Obșești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”*, rezultă că că Asociația Obștească „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS” desfășoară genul de activitate înregistrat în *CAEM-REV 2* cu nr. 93.12 (această clasă include activități ale cluburilor sportive care, fie că sunt cluburi profesioniste, semiprofesioniste sau de amatori, le oferă membrilor lor ocazia de a se antrena în diverse sporturi. Această clasă include: – funcționarea cluburilor sportive: • cluburi de fotbal), iar funcția de Președinte al Asociației se atribuie la *grupa de bază 111401 din CORM „Conducător de asociații, uniuni, federații, filiale și organizații obșești”*, ceea ce presupune drept la o remunerare conform legii, ori CORM servește drept sursă pentru soluționarea problemelor ce țin de compararea repartizării ocupațiilor/funcțiilor în stat și a altor indicatori variabili (salariul, consumul, nivelul de cunoștințe etc.).

La fel, în scopul stabilirii dacă subiectul se află în starea de incompatibilitate prevăzută la *art. 3 lit. d) din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr. 39 din 07 aprilie 1994*, inspectorul identifică dacă se confirmă exercitarea/desfășurarea acestei activități/funcții, mai exact dacă există fapta manifestată prin acțiune și anume, dacă subiectul a îndeplinit careva din competențele legale atribuite funcției incompatibile, ori potrivit CORM: „Funcția – reprezintă activitatea desfășurată de o persoană într-o ierarhie funcțională de conducere sau execuție”, iar noțiunea „**A EXERCITĂ**”, se

definește prin: *exercițiu, vb. I. Tranz. 1. A practica, a îndeplini o profesie, o funcție etc. 2. A valorifica un drept, un privilegiu, o influență etc.*

Deși, dl Rebeja Radu a menționat în punctul său de vedere că: „în tot acest timp, am semnat în calitate de Președinte doar scrisorile de ieșire din cadrul Asociației către Federația Moldovenească de Fotbal”, inspectorului a stabilit contrariu.

În cadrul controlului s-a constatat faptul că, dl Rebeja Radu a emis *Ordinul nr. 20/09 din 20.09.2019* prin care a transmis toate obligațiile și responsabilitățile administratorului către cet. [REDACTAT], în cadrul A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja - LMPS”, începînd cu data de 21.09.2019, inclusiv cu dreptul de a semna acte și contracte, drept temei fiind indicat obținerea mandatului de deputat a dlui Rebeja Radu în Parlamentul Republicii Moldova.

Referitor la *Ordinul nr. 20/09 din 20.09.2019*, inspectorul reține că, sunt suspiciuni rezonabile cu privire la delegarea obligațiilor și responsabilităților administratorului către cet. [REDACTAT], în cadrul A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LMPS” drept temei fiind obținerea mandatului de deputat în Parlamentului Republicii Moldova a dlui Rebeja Radu. Deoarece, conform *Hotărârii Curții Constituționale din 19 decembrie 2019 privind validarea unui mandat de deputat în Parlamentul Republicii Moldova*, mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova dlui Rebeja Radu a fost validat abia peste 3 luni, și anume la data de 19.12.2019.

Luând în considerație toate cele indicate *supra*, inspectorul reține că, legea oferă dreptul la apărare în ordinea *art. 33 din Legea nr. 132/2016* însă, subiectul controlului urmează să facă uz de acest drept în limitele bunei-credințe, ori pot fi apreciate sub toate aspectele din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității doar probele prezentate în cadrul controlului.

În concluzie, potrivit materialului probator acumulat în cadrul controlului s-a stabilit că, în perioada exercitării mandatului de deputat în Parlament, dl Rebeja Radu și-a exercitat atribuțiile de Președinte al A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja - LMPS”, prin semnarea actelor cu instituțiile bancare, semnarea cererilor, eliberarea procurii, în conformitate cu împuternicirile conferite prin Statutul Asociației, după cum urmează:

- la data de 22.01.2020 prin semnarea Acordului adițional nr. 54367-AAP la contractul nr. 76920-P de conectare la serviciile fiscale electronice, prin semnarea cererii nr. 233897 de acordare a accesului la serviciile fiscale electronice;
- la 03.01.2020 prin semnarea contractului nr. 243 privind deschiderea și administrarea contului curent pentru persoane juridice și contractul nr. 306 de prestare a serviciilor de plăți electronice prin intermediul sistemului MICB Web-Business;
- la data de 22.12.2020 prin semnarea procurii de împuternicire a dlui [REDACTAT] de a reprezenta interesele Asociației, inclusiv dreptul de a depune bani în contul Asociației din cadrul Băncii BC Moldincombank SA, de a semna și ridica documente în numele Asociației în cadrul Băncii BC Moldincombank SA.

Inspectorul de integritate menționează că, fiind deputat în Parlamentul RM, dl Rebeja Radu avea la dispoziție 30 de zile calculate din 19.12.2019 – data validării mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova (adică din 19.01.2020) pentru a demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul de deputat, însă, contrar *art. 70 din Constituție*, subiectul controlului nu a întreprins nimic în vederea încetării stării de incompatibilitate în care s-a aflat până la final de mandat, determinată de exercitarea concomitentă a funcției de Președinte al Asociației, continuând a încălca ordinea constituțională și a compromite exercitarea normală a mandatelor încredințate de alegători.

În acest sens, ținând cont cele relatate *supra*, se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților prin faptul că dl Rebeja Radu în exercitarea mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova a exercitat simultan funcția de președinte în cadrul A.O. „Academia de Fotbal Radu Rebeja - LMPS”.

Prin urmare, funcția de Președinte indiferent dacă a fost/este remunerat sau neremunerat, nu schimbă esența și scopul funcției și nici nu îngrădește sau limitează drepturile și obligațiile ce îi revin acestuia conform statutului.

Mai mult ca atât, faptul că subiectul nu a fost răsplătit pentru munca sa în cadrul Asociației nu îndepărtează caracterul incompatibil al funcției respective cu calitate de deputat. Or, în situația în care, s-ar accepta atare ipoteză și s-ar ajunge la aceea că, instituția incompatibilității nu ține de funcții

ci de venituri, corespunzător, orice mijloace bănești suplimentare obținute în perioada exercitării mandatului de deputat ar genera raport de incompatibilitate a veniturilor. La caz, motivul neachitării acestor plăți depășește obiectul controlului, iar din perspectiva respectării regimului juridic al incompatibilității este suficient de a stabili că funcția exercitată concomitent nu face excepție de la regulile generale și speciale ce reglementează cazurile de incompatibilitate.

În jurisprudența sa, *Curtea de Apel în cauza dlui Saharneau Vladimir vs Comisia Națională de Integritate (actuala Autoritate Națională de Integritate), dosar nr. 3a-53/15 din 29.04.2015 rămas definitiv prin Încheierea CSJ, dosarul nr. 3ra-992/15 din 19.08.2015*, a constatat starea de incompatibilitate prin nerespectarea procedurii de demisionare în termen din funcția de Administrator al Societăților cu răspundere Limitată, fiind în același timp și demnitar, considerând faptul lipsei remunerației că nu este relevant, dar este relevant faptul că dl Saharneau deținea mai multe funcții incompatibile cu mandatul de deputat.

La fel, faptul refuzului de la salariu, nu înlătură caracterul remunerat la funcției de Președinte, deoarece a fi o absurditate de a admite că scopul legiuitorului este de a limita dreptul unei persoane la un câștig garantat prin lege (remunerare/retribuire), iar titlul oneros al funcției derivă expres din prevederile legii, prin urmare funcția de președinte al fundației reprezintă o funcție remunerată pentru desfășurarea căreia, se cuvine o recompensă bănească în condițiile legii, însușirea căreia nu are relevanță.

De aici, în calitate de condiție *sine qua non* rezultă că, pentru a exista incompatibilitatea, este suficient ca persoana să fie implicată concomitent în cel puțin două activități diferite, la care se mai adaugă cerința că această cumulare să nu fie permisă de lege.

În general un deputat nu poate avea interese contrarii colectivității pe care o servește și, ca atare, nu ar putea desfășura activități lucrative în scop personal. Reglementarea incompatibilităților vizează protejarea valorilor sociale care privesc imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice, având în vedere că funcțiile exercitate în stare de incompatibilitate se influențează sau se pot influența reciproc, funcția publică nemaiputând fi exercitată în condiții de obiectivitate și imparțialitate, fiind, astfel, vătămat principiul supremației interesului public.

Pentru toate aceste motive, este neîntemeiat argumentul precum că „*sensul autentic al funcției retribuite/ remunerate la care s-a referit legiuitorul în alin.(1) art. 70 al Constituției Republicii Moldova și lit. d) art. 3 al Legii despre statutul deputatului, nr. 39 din 07.04.1994 este acela al încasării efective a unei anumite remunerații pentru funcția/activitatea exercitată*”, poartă un caracter nefondat, iar în cadrul controlului s-a constatat cu certitudine că subiectul, elementar, nu a declarat nici o activitate extraparlamentară Biroului permanent al Parlamentului, în condițiile *art. 6 alin. (1) din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr. 39 din 07 aprilie 1994*.

Necunoașterea și neaplicarea conformă a legii, nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere generată de situația de incompatibilitate abordată în prezenta speță (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care, în virtutea exercitării funcției, dânsul a avut obligația cunoașterii actelor normative aplicabile statutului funcției/mandatului deținut. Informația fiind accesibilă urmare publicării acestora în corespundere cu *art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative)*, în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al RM.

Astfel, nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, *adagiu latin* ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărat de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei; eroarea de drept nu exonerează de răspundere. Legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

În corespundere cu prevederile *art. 38 alin. (1), lit. b) din Legea 132/2016*, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Potrivit *art. 23 alin. (3) al Legii nr. 133/2016*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia. La fel, *alin. (6) al aceluiași articol* prevede că,

subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin (3)-(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. Conform *alin. (7) al aceluiași articol*, în cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, iar *alin. (8) al aceluiași articol*, menționează că Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Potrivit *art. 40, alin. (1) din Legea 132/2016*, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al incompatibilităților rămâne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de 15 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului acestuia, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia, iar conform *art. 5 alin. (2), al Legii nr. 39/1994*, dacă deputatul care se află în unul dintre cazurile de incompatibilitate nu a respectat condițiile menționate la alin.(1), mandatul lui încetează de drept la expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

Având în vedere cele constatate, în temeiul *art. 19, art. 35-28, și art. 40 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 16, art. 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 70 din Constituția RM și art. 3 lit. d) din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament*, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată că dl Rebeja Radu, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestat prin nesoluționarea în termen legal a situației de incompatibilitate generată de exercitarea simultană a mandatului de ex-deputat în cadrul Parlamentului Republicii Moldova validat la 19.12.2019 și a funcției de Președinte în cadrul Asociației Obștești „Academia de Fotbal Radu Rebeja – LIMPS”.

2. Se decede dl Rebeja Radu din dreptul de a mai exercita o funcție publică și de demnitate publică și a mandatului de deputat, cu excepția altor funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească, în condițiile *alin. (6)-(8) art. 23 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, cu înscrierea acestuia în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

3. Se aduce la cunoștința dlui Rebeja Radu actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3).

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Cristina CIUBOTARU